

Factors Affecting Sleep Quality in Patients with Chronic Heart Failure*

Sumaiyah Assomadi¹, Doungrut Wattanakitkrilert, RN, DNS¹,

Kanaungnit Pongthavornkamol, RN, PhD¹, Chatkanok Dumavibhat, MD²

Abstract

Purpose: To explore the predictive ability of fatigue, dyspnea, depression and comorbidities over sleep quality in patients with chronic heart failure.

Design: Predictive correlational research design.

Methods: The sample was composed of 102 patients with chronic heart failure in New York Heart Association (NYHA) Class 1-3, followed-up at the medical outpatient department of a tertiary hospital in Bangkok, Thailand from March to April 2018. Data were collected using record forms of the patients' personal information and medical history, the Pittsburg Quality of Sleep Index (PSQI), the Piper Fatigue Scale-12 (PFS-12), the Dyspnea Visual Analogue Scale (DVAS), the Center for Epidemiological Studies-Depression Scale (CES-D), and the Charlson Comorbidity Index (CCI). Data were analyzed by descriptive statistics and multiple regression statistics.

Main findings: The sample had a mean age of 65.62 years (SD = 10.31) of which 60.8 percent were males. Overall, the average score of sleep quality of the sample was 6.70 (SD = 3.99) indicating a poor sleep quality. Fatigue, dyspnea, depression, and co-morbidities were able to jointly explain 31.4 percent of the variances in sleep quality in patients with chronic heart failure ($R^2 = .314$, $F = 11.125$, $p < .001$). Fatigue and depression were the variables found to be capable in predicting the sleep quality of patients with chronic heart failure with statistical significance ($\beta = .393$, $.283$ respectively, $p < .05$).

Conclusion and recommendations: Fatigue and depression could affect the sleep quality. Nurses and healthcare teams should assess patients with chronic heart failure in order to prevent and manage of the aforementioned symptoms for promoting sleep quality in patients with chronic heart failure.

Keywords: comorbidity, depression, dyspnea, fatigue, sleep disorder

Nursing Science Journal of Thailand. 2019;37(2):43-59

Corresponding Author: Associate Professor Doungrut Wattanakitkrilert, Faculty of Nursing, Mahidol University, Bangkok 10700, Thailand; e-mail: doungrut.wat@mahidol.ac.th

* Master's thesis, Master of Nursing Science Program in Adult Nursing, Faculty of Nursing and Faculty of Graduate Studies, Mahidol University

¹ Faculty of Nursing, Mahidol University, Bangkok, Thailand

² Faculty of Medicine, Siriraj Hospital, Mahidol University, Bangkok, Thailand

Received: 6 February 2019 / Revised: 6 March 2019 / Accepted: 11 March 2019

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการนอนหลับของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวเรื้อรัง*

บุษยิษฐ์ อัครชอมาภักย์¹ กวณรัตน์ วัฒนกิจไกรเลิศ, พย.ก.¹ คณิตกิจ พงศ์ถาวรสกุล, PhD¹
ฉัตรกนก กุมวิภาต, พย.²

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาความสามารถในการทำนายของปัจจัยอาการเหนื่อยล้า อาการหายใจลำบาก ภาวะซึมเศร้า และโรคร่วม ต่อคุณภาพการนอนหลับของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวเรื้อรัง

รูปแบบการวิจัย: การวิจัยหาความสัมพันธ์เชิงทำนาย

วิธีดำเนินการวิจัย: กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวเรื้อรัง จำนวน 102 ราย มีความรุนแรงของโรคตามเกณฑ์ของสมาคมโรคหัวใจแห่งนิวออร์กระดับ 1-3 ที่มารับการรักษาที่หน่วยตรวจโรคอายุรศาสตร์ แผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลตติยภูมิแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2561 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลการเจ็บป่วย แบบประเมินคุณภาพการนอนหลับพิตส์เบิร์ก แบบประเมินอาการเหนื่อยล้าของไปเปอร์ แบบวัดการหายใจลำบากประมาณค่าเชิงเส้น แบบประเมินภาวะซึมเศร้าและแบบประเมินโรคร่วมของชาร์ลสัน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย: กลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 65.62 ปี (SD = 10.31) โดยร้อยละ 60.8 เป็นเพศชาย กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของคุณภาพการนอนหลับโดยรวมไม่ดี คือ 6.70 คะแนน (SD = 3.99) โดยอาการเหนื่อยล้า อาการหายใจลำบาก ภาวะซึมเศร้า และโรคร่วม สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของคุณภาพการนอนหลับในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวเรื้อรังได้ร้อยละ 31.4 ($R^2 = .314$, $F = 11.125$, $p < .001$) อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้าเป็นตัวแปรที่สามารถทำนายคุณภาพการนอนหลับของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .393$, $.283$ ตามลำดับ, $p < .05$)

สรุปและข้อเสนอแนะ: อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้า มีผลต่อคุณภาพการนอนหลับในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวเรื้อรัง และเป็นปัจจัยที่สามารถจัดการได้ พยาบาลและทีมสุขภาพควรมีการประเมินอาการเหนื่อยล้าและภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวเรื้อรัง และวางแผนการพยาบาลในการป้องกันและจัดการอาการดังกล่าวเพื่อส่งเสริมคุณภาพการนอนหลับในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวเรื้อรัง

คำสำคัญ: โรคร่วม ภาวะซึมเศร้า อาการหายใจลำบาก อาการเหนื่อยล้า ความผิดปกติของการนอนหลับ

Nursing Science Journal of Thailand. 2019;37(2):43-59

Corresponding Author: รองศาสตราจารย์ดวงรัตน์ วัฒนกิจไกรเลิศ, คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล บางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700, e-mail: doungrut.wat@mahidol.ac.th

* วิทยาลัยนวัตกรรมการพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ คณะพยาบาลศาสตร์ และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

¹ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

² คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

วันที่รับบทความ: 6 กุมภาพันธ์ 2562 / วันที่แก้ไขบทความเสร็จ: 6 มีนาคม 2562 / วันที่ตอบรับบทความ: 11 มีนาคม 2562